

Mednarodna konferenca

NOVI FILOZOFSKI IN TEOLOŠKI TEMELJI ZA KRŠČANSKO-ISLAMSKI DIALOG

Hoteli Bernardin,
Portorož, Slovenia,
27.-29. maj 2019

Danes bi malokdo zanikal, da je medreligijski dialog nepogrešljivo orodje (ali medij) za vzajemno sobivanje, sprejemanje in mir. V zadnjem času je pomembnost takšnega dialoga izpostavljena z oživiljanjem in ponovnim vznikanjem religije (desekularizacijo), ki je relevantna v različnih kontekstih – na primer v kontekstu demokratične politike, kontekstu političnega ekstremizma in terorizma ali kontekstu integracije oziroma neintegracije priseljencev, katerih verska in / ali kulturna pripadnost je največkrat drugačna od tiste, ki določa gostiteljsko skupnost.

Obenem bi se morali kritično vprašati, ali je bil medreligijski dialog resnično dobrodejen in koristen, kot to trdijo in želijo aktivisti dialoga. Dialog med religijami je sicer v sodobnem razvoju medkulturnih odnosov mogoče razumeti kot nujni korak, vendar je lahko učinkovit zgolj pod pogojem, da je osnovan na pozornem raziskovanju religijskih temeljev.

Na konferenci želimo rekonceptualizirati vprašanje o pomembnosti aktivnega in dobro poučenega medreligijskega dialoga. Poudarek konference bo usmerjen na poglobljen filozofsko-teološki razgovor med kristjani in muslimani. Raziskali bomo nove načine s katerimi lahko filozofske teorije spodbujajo krščansko-muslimansko razumevanje.

Nekatera vprašanja, ki jih bomo obravnavali, so:

- Ali lahko krščanske in muslimanske teologije kot enakovredne partnerice v pogovoru in kot primerjalne teologije pomagajo pri spodbujanju boljšega medkulturnega razumevanja?
- Kateri so najboljši filozofski modeli in katere teorije dialoga za oblikovanje teološkega pogovora med evropskimi kristjani na eni strani ter iranskimi in drugimi bližnjevzhodnimi muslimani na drugi?
- Ali je ta model aristotelski, platonistični, katere izmed sodobnejših filozofskih temeljnih teorij (kontinentalna, analitična, Wittgenstein-

ska, fenomenološka, dekonstruktivistična, pragmatistična ali druga) ali kombinacija teh?

- Kako lahko izkušnje in perspektive relevantnih »domačih« manjšin (muslimanskih manjšin v Evropi, krščanskih manjšin na Bližnjem vzhodu), pa tudi kristjanov in muslimanov v posebnih družbenih in političnih okoliščinah (begunci, migranti, razseljene osebe), osveščajo sodobni filozofsko-teološki dialog med krščanstvom in islamom?

- In kako naj filozofske in primerjalne teologije naslavlajo sodobne kritike medreligijskega dialoga, ki slednjega označujejo za neustrezno sredstvo za boljše razumevanje med kulturami, ali kot izum Zahoda in sredstvo kulturne dominacije, ali kot prikrivanje odnosov moči med skupinami na oblasti, kot nasprotje opolnomočenju tistih, ki so pogosto neslišni in izključeni iz medreligijskega dialoga (»heretične« sekte, sekularisti, ženske, spolne in druge manjšine, migranti)?

Na konferenci bomo ta in z njimi povezana vprašanja obravnavali v okviru temeljito pripravljenih predavanj, ki jih bomo izvedli v dvojicah, v obliki tematsko urejenih, uro in pol trajajočih zasedanj, ki bodo dovoljevala obilo časa za odzive in razprave.

**Konferenca poteka pod častnim
pokroviteljstvom predsednika
Republike Slovenije Boruta Pahorja.**

KONFERENCO SOORGANIZIRAJO:

- Znanstveno-raziskovalno središče Koper (Slovenija)
- Iransko združenje za filozofijo religije (Iran)
- Center za primerjalno teologijo in kulturne študije, Univerza v Paderbornu (Nemčija)
- Evropska akademija znanosti in umetnosti (EASA) – Razred svetovne religije (Avstrija)
- Društvo za primerjalno religiologijo (Slovenija)

PROGRAM KONFERENCE

PONEDELJEK, 27. MAJ 2019

14.00-15.00 Dobrodošlica
(Hotel Bernardin, dvorana Emerald II)

15.00-15.50 Protokolarni govori in otvoritev konference

Protokolarni govori:

Prof. dr. Rado Pišot, direktor Znanstveno-raziskovalnega središča Koper

Prof. dr. Nadja Furlan Štante, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, vodja raziskovalnega projekta o medreligijskem dialogu (ARRS)

Nj. eksc. veleposlanik Islamske republike Iran v Sloveniji **Kazem Shafei**

Msgr. dr. Jurij Bizjak, koprski škof

Prof. dr. Nedžad Grabus, mufti Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji

Otvoritev konference:

Prof. dr. Lenart Škof, predstojnik Inštituta za filozofske študije, ZRS Koper in predsednik organizacijskega odbora konference

Doc. dr. Gorazd Andrejč, Inštitut za filozofske študije, ZRS Koper, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru in Woolf Institute, Cambridge, predsednik programskega odbora konference

Prof. dr. Elmar Kuhn, Evropska akademija znanosti in umetnosti, dekan Razreda svetovne religije

Prof. dr. Mohsen Javadi, namestnik ministra za kulturo in islamskega vodenja za kulturne zadeve, Islamska republika Iran

Prof. dr. Klaus von Stosch, vodja Centra za primerjalno teologijo in kulturne študije Univerze v Paderbornu

16:00-17:30 Panel 1

Klaus von Stosch: Primerjalna teologija in krščansko-muslimanski dialog. Odnos skupnih temeljev

Hamidreza Ayatollahy: Namen medreligijskega dialoga: sobivanje ali sodelovanje?

17:45-19:15 Razprava / Okrogla miza

O prihodnostih islama in muslimanov v evropskih demokracijah (moderatorja: **Gorazd Andrejč** in **Carool Kersten**)

Sodelujoči: **Elmar Kuhn** (EASA, dekan Razreda svetovne religije), **Rasoul Rasoulipour** (Univerza Kharazmi, Teheran, Iran), **Mari Jože Osredkar** (Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta), **Anja Zalta** (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta), **Maurits Berger** (Univerza v Leidnu)

19:30 Večerja

TOREK, 28. MAJ 2019

Hotel Histrion,
konferenčna dvorana Asteria

9:00-10:30 Panel 2

Saida Mirsadri: Procesni islam – k metafizičnim temeljem za medreligijski dialog

Nadja Furlan Štante: Ženski glasovi v krščansko-muslimanskem medreligijskem dialogu – prostor za izgradnjo religijskega miru

9:00-10:30 Vzporedni panel 2A

Hotel Histrion,
konferenčna soba Larus

Maja Bjelica: Turški aleviji in njihova medreligijska dialoška naperjenost

Javad Taheri: Možnost primerjalne teologije po filozofiji Mohameda Huseina Tabataba'ija

10:30-11:00 Odmor za kavo

11:00-12:30 Panel 3

Nedžad Grabus: Etični monoteizem in pojem pravičnosti

Rasoul Rasoulipour: Filozofija religije: eksistencialni pristop

12:30-14:30 Odmor za kosilo

14:30-16:00 Panel 4

Carool Kersten: O dvojnih genealogijah in preiskavah med Vzhodom in Zahodom: ponastavitev muslimansko-krščanskega srečanja

Lenart Škof: Nova temporalnost religije: o politični teologiji in njenem etičnem jedru

16:00-16:30 Odmor za kavo

16:30-18:00 Panel 5

Maurits Berger: Kaj mislimo z »radikalnim islamom«: nizozemska študija primera

Janez Juhant: Religija, družba in mistika: duhovni temelj(i) družbenega življenja

19:30 Večerja

21:00 Krščansko-muslimanska molitev
(Cerkev sv. Bernardina)

Vodi **Elmar Kuhn**, sodelujeta **Janez Juhant** in **Reza Akbari**

Konferenco finančno podpirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS projekta J6-8265 in J6-9393) ter Veleposlaništvo Kraljevine Nizozemske.

SREDA, 29. MAJ 2019

9:00-10:30 Panel 6

Mohammad Saedimehr: Islamski mysticizem in muslimansko-krščanski dialog

Joshua Ralston: Primerjalna politična teologija: okvir za krščansko-muslimanski dialog

10:30-11:00 Odmor za kavo

11:00-12:30 Panel 7

Gorazd Andrejč: Religijska svoboda in spoznavne omejitve religijskega prepričanja

Jafar Morvarid: Jezikovne igre – filozofija kot filozofska osnova za medreligijski dialog

12:30-14:30 Odmor za kosilo

14:30-16:00 Panel 8

Elmar Kuhn: Ali je spopad religij prihodnost našega sveta?

Mohsen Javadi: Prednost pravičnosti pred velikodušnostjo v islamski družbeni etiki: rešitev za religijske in kulturne konflikte

16:00-16:30 Odmor za kavo

16:30-18:00 Panel 9

Bojan Žalec: Verski ekskluzivizem, dialog in sobivanje

Reza Akbari: Vloga konceptualnih metafor za plodnost medreligijskih dialogov: medreligijski dialog kot prijazno so-potovanje

18:15-19:00 Sklepni razmisleki

19:30 Večerja

21.00 Muziciranje zvočnega razgovora s triom Zvenika (srečanje Združenja Muzofil) (Cerkev sv. Bernardina)

Zvočni dogodek bo ponujal izkušnjo muziciranja, ki raziskuje dialog med glasbo in religijo. Smoter tega izkustva je s pomočjo zvočnega dialoga razblinjati meje med poslušalstvom in izvajalnimi telesi, ki bodo v skupnosti razgrinjali možnosti medsebojnega prepleta glasbenih in religijskih vezi.

SODELUJEJO

Slovenska skupina

Prof. dr. Lenart Škof, predstojnik Inštituta za filozofske študije, ZRS Koper, Alma Mater Europaea ECM / ISH in EASA

Prof. dr. Nadja Furlan Štante, Inštitut za filozofske študije, ZRS Koper

Doc. dr. Gorazd Andrejč, Inštitut za filozofske študije, ZRS Koper, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru in Woolf Institute, Cambridge

Dr. Maja Bjelica, Inštitut za filozofske študije, ZRS Koper

Prof. dr. Bojan Žalec, EASA in Teološka fakulteta, Univerza v Ljubljani

Doc. dr. Anja Zalta, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Prof. dr. Mari Jože Osredkar, Teološka fakulteta, Univerza v Ljubljani

Zasl. prof. dr. Janez Juhant, EASA in Teološka fakulteta, Univerza v Ljubljani

Iranska skupina

Prof. dr. Hamidreza Ayatollahy, vodja Iranskega združenja za filozofijo religije, zaslužni profesor Univerze Allameh Tabataba'i v Teheranu, Iran

Prof. dr. Mohammad Saedimehr, profesor na Univerzi Tarbiat Modares, Teheran, Iran

Prof. dr. Mohsen Javadi, profesor na Univerzi v Qomu, Iran

Prof. dr. Reza Akbari, profesor na Univerzi Imam Sadiq, Teheran, Iran

Prof. dr. Rasoul Rasoulipour, profesor na Univerzi Kharazmi, Teheran, Iran

Prof. dr. Jafar Morvarid, docent za filozofijo, Teološka fakulteta, Univerza Ferdowsi v Mashhadu, Iran

Ms. Saida Mirsadri, doktorska kandidatka za filozofijo religije na Teheranski univerzi v Farabi College, Iran

Mr. Javad Taheri, direktor Iranskega združenja za filozofijo religije, doktorski kandidat za filozofijo religije na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani

Drugi govorniki

Prof. dr. Klaus von Stosch, vodja Centra za primerjalno teologijo in kulturne študije Univerze v Paderbornu

Prof. dr. Elmar Kuhn, Evropska akademija znanosti in umetnosti, dekan Razreda svetovne religije

Prof. dr. Maurits Berger, Univerza v Leidnu

Prof. dr. Nedžad Grabus, Fakulteta za islamske znanosti, Sarajevo

Prof. dr. Carool Kersten, Oddelek za teologijo in verske študije, King's College London

Prof. dr. Joshua Ralston, Fakulteta za bogoslovje, Univerza v Edinburgu

انجمن علمی فلسفه دین ایران
Iranian Association for Philosophy of Religion

Embassy of the
Kingdom of the Netherlands